

5.

STIG SNICKARS ORKESTER TARVITSI UUDEN SOLISTIN

Lauloin Amore-yhtyeessä vuoden 1989 loppuun asti, kun eteen tuli yllättäen uusi tilaisuus. Amore esiintyi Molpessa samassa tapahtumassa Stig Snickars Orkesterin kanssa vuonna 1989. Bändin johtaja Stig kuuli minun laulavan ja alkoi ihmetellä kuka minä olin. Kun hänen yhtyeensä juhli myöhemmin samana vuonna 30-vuotista taivaltaan Smedsby UF:ssä, tanssilattialla oli 900 ihmistä. Muistan miten luin tapahtumasta lehdessä ja pohdin, mitä meidän pitäisi tehdä että saisimme joskus niin paljon yleisöä.

Eräänä päivänä Stig soitti minulle. Hän kertoi, että yhtye aikoi tehdä muutoksia ja että etsi uutta solistia. Oma bändimme oli juuri julkaissut albumin *För en trevlig danskväll* ja olimme aika suosittuja kotiseudulla, mutta Stig Snickars Orkester oli ihan eri luokkaa. Otin myönteisen asenteen ja juttelin ensin oman bändin kanssa, meillä oli alkanut meno jo vähän hiipua. Seuraavaksi kävin Singsbyssä tapaamassa Stigiä. Anette tuli mukaan moraaliseksi tueksi. Tapaaminen olikin oikeastaan hyvin naamioitu koelaulu. Istuimme Stigin luona, joimme kahvia ja rupattelimme, ja kohta hän jo kaivoi esiin harmonikan ja alkoi soittaa. Hän halusi tietenkin kuulla minun laulavan, vaikkei sanonutkaan sitä ääneen. Ymmärsin yskän, tunnistin melodian ja rupesin

laulamaan. Muistan, että istuin sohvalla ja lauloin "Liljor" ja muutamia muita kappaleita. Ilmeisesti Stig oli tyytyväinen, koska päätimme oikeastaan samana päivänä, että liittyisin Stig Snickars Orkesteriin.

Ensimmäinen testiesiintymiseni Stig Snickars Orkesterin kanssa oli Uusi-kaarlepyyn nuorisotalolla tammikuussa 1990. Nousin lavalle ja aloitin Stefan Borschin kappaleella "Lilla fågel", jonka hän oli levyttänyt sooloartistina Vikingarna-kauden jälkeen. Se oli ensimmäinen kerta, kun minut esiteltiin yleisölle uutena solistina. Myöhemmin olin mukana myös yhdellä iltakeikalla Sepänkylässä, mutta kaikki se oli vähän epävirallista. En ollut vielä oikeasti orkesterin jäsen.

*Stig Snickars Orkester soittaa Bergsparkenissa
Oravaisissa kesäkuussa 1990.*

*Bändikortit uusittiin säännöllisin väliajoin.
Ne olivat tärkeä yhteys faneihin.*

Stig Snickars, muusikkokollega:

Kuulin radiosta Amoren uuden kappaleen. Laulajan ääni jäi mieleen, se oli Charles Plogman. Elettiin vuotta 1989, Charles lauloi sekä Styroxissa että Amoressa, ja molemmilla oli keikkoja kalenterissa.

Olimme juuri siihen aikaan hakemassa uutta laulajaa, ja tiesin heti, että halusin Charlesin mukaan. Stig Snickars Orkester oli tuolloin jo vakiintunut tanssibändi, ja Charles taisi olla hieman otettu kutsusta. Kun olimme tavanneet meillä kotona ja hän oli suostunut mukaan, pidimme orkesterin kanssa luovan tauon, harjoittelimme kokonaan uuden ohjelmiston ja freesasimme kokonaisuutta. Otimme mukaan enemmän kitaravetoista musiikkia, koska Charles soitti myös kitaraa. Hän oli nopea oppimaan ja soitti täydellisiä riffejä, joten olin häneen enemmän kuin tyytyväinen.

Kannustin Charlesia heti alusta lähtien kirjoittamaan omaa materiaalia, minkä hän tekikin. Orkesterin kolmannella ja viimeisellä levyllä oli pelkästään meidän omia kappaleita, joista suurin osa oli Charlesin käsialaa. Levytimme myös kaksi kappaletta suomeksi, ne toimivat hyvänä referenssinä myöhemmin, kun Charles alkoi suuntautua suomenkielisille markkinoille.

Muistan Charlesin nöyränä ja pätevänä muusikkona, jonka kanssa oli aina helppo työskennellä. Vaikka olemme eri sukupolvea – itse aloitin vuonna 1959 Pärre Snickarin kvintetissä – olemme saaneet paljon yhteisiä muistoja. Jatkoimme yhteistyötä Stig Snickars Orkesterissa kuusi vuotta, kunnes lopetin itse kiertue-elämän. Olemme myöhemmin jatkaneet yhteistyötä eri kokoonpanoissa, muun muassa Singbykuoron kanssa ja monissa muissa projekteissa. Orkesteri on myös elvytetty useaan otteeseen, viimeksi kuoron 100-vuotisjuhlaan 23. elokuuta 2025 Carpellan tanssipaviljongissa Mustasaassa. Yksi esitetävistä kappaleista oli ”Raippaluodon siltavalssi”.

Ensimmäinen varsinainen täyspitkä keikka oli maaliskuussa 1990. Sitä ennen Stig Snickars Orkester oli sijoittanut uuteen PA-laitteistoon ja muuhun tekniikkaan sekä harjoitellut pitkään autotallissa Adamasvägenillä Singsbyssä, missä Stig tuolloin asui. Samalla syntyi ajatus levyttämisestä. Orkesteri oli jo mukana *Dansbandsgodis*-kasetilla, joka tehtiin yhdessä kahden muun yhtyeen kanssa.

Kun ensimmäinen oma levy toteutui vuonna 1990, sain sille mukaan kolme omaa kappalettani. Yksi niistä oli Hank Williamsin ”Hey, Good Lookin’”, jonka olin kääntänyt ”När jag ser dig”. Kaksi muuta olivat kokonaan omia sävellyksiä, ”Ungdomstid” ja ”Minns du den sången”.

Tarra Stig Snickarsin kaudelta.

LP-levyn ja kasetin tekeminen oli niihin aikoihin aina riskialtis sijoitus, mutta meillä oli paikallisia kontakteja, mikä helpotti asiaa. Levy nauhoitettiin Sundomissa Charles Hemdahlin omistamalla Marec Studiolla. Ääniteknikonä oli Clas Holm. Lopputuloksena syntyi *Levande Dansmusik 1*. Nimi oli suora kommentti ajankohtaiseen keskusteluun elävästä musiikista ja sekvensserien käytöstä. Halusimme korostaa, että me soitimme keikoilla aina kaikki instrumentit itse, mikään ei ollut valmiiksi nauhoitettua.

Levyn miksaajaksi ja masteroijaksi saatiin Lars Rosin, joka oli myös miksanut useimmat Vikingarnan levyt. Veimme materiaalin Ruotsiin ja annoimme hänen viimeistellä tuotannon. Mukana matkassa olivat PEK Musikin Per-Erik Krooks sekä teknikko Clas Holm silloisen tyttöystävänsä kanssa. Kun teimme myöhemmin *Levande Dansmusik 2* -levyn, olimme jo aikalailla ammattilais-tasoa: koko paketti oli suunniteltu valmiiksi ja PEK toimi luotettavana jakelijana. Kaikilla bändin jäsenillä oli oma päivätyö, mutta soitimme säännöllisesti ja treenasimme jatkuvasti uutta ohjelmistoa. Käytännössä meillä kaikilla oli kaksi työtä.

Clas Holm, musiikkituottaja:

Siitä on yli kymmenen vuotta, kun lopetin julkiset esiintymiset. Olen pohjimmiltani muusikko, mutta studio-, miksaus- ja masterointityöt veivät nopeasti pääosan ajastani. Koulutukseltani olen elektroniikka-asentaja.

Tutustuin Chaliin jo Styroxin ja Amoren aikana, ja olemme siitä lähtien tehneet yhteistyötä eri projekteissa. Kun hän alkoi laulaa Stig Snickars Orkesterissa, toimin heidän ääniteknikkonaan ja vähitellen myös Stig alkoi luottaa minuun.

Kun olin äänittänyt orkesterin ensimmäisen levyn, Stig miksautti sen Ruotsissa, koska hän ei luottanut, että yksikään pohjalaisstudio saisi esiin juuri hänen haluamansa soundin. Silloin Vikingarnan hovi-miksaaja Lars Rosin hoiti homman, mutta myöhemmät levyt miksa-simme yhdessä.

Chali ja minä olemme molemmat syntyneet maaliskuussa, horoskoopiltamme kaloja. Studiolla ehdimme keskustella myös elämästä, perhe-elämän kiemuroista ja paljosta muusta. Chali on avoin ihminen ja aina kiinnostunut muista. Hän kysyy aina, että ”mitä jos

kokeiltaisiiin...” tai ”mitä mieltä sinä olet...?” Kerran hän kysyi: ”Uskotko että musiikilla voi elää?” Sanoin, että tietenkin, ja myöhemmin Chali todisti sen. Chalin vahvuus on, että hän on samaan aikaan sekä muusikko että liikemies.

Kun Chali kiinnostui MIDI:stä ja ohjelmoiduista soittimista, opetin hänelle tekniikkaa hänen keittiössään. Muistan, että myös Chalin poika Anton innostui kovasti. Luultavasti Anton oppi silloin heistä kahdesta eniten. Kun Chali perusti Meir Music -kustantamon, tein hänelle myös ensimmäiset kotisivut.

Teemme yhteistyötä Chalin kanssa toisinaan vieläkin, viimeksi kitaramusikkialbumin parissa. Olen asunut Teneriffalla jo pitkään, joten näemme nykyisin harvemmin. Kerran tapasimme myös Teneriffalla, kun Lasse Wikman ja Chali pitivät kirjoitusleirinsä siellä.

Nordic Sound Labin studiossa Skarassa. Vasemmalta Clas Holm, Torgny Söderberg ja Peter Österåker.

Matkustimme ensin Skaraan Nordic Sound Labiin, joka oli Bert Karlssonin ja Torgny Söderbergin studio. Siellä nauhuri hajosi, joten jatkoimme Lasse Holmin KMH-studiolle Tukholmaan, missä työ saatiin tehtyä. Se oli mieleenpainuva kokemus, ja tietenkin täysin positiivinen. Pelkästään siinä studiossa oleminen sai suoristamaan ryhtiä. Se oli 1970- ja 80-lukujen hittitehdas, jossa äänittivät muun muassa Vikingarna, Lasse Berghagen, Paul Paljett, Ted Gärdestad, Magnus Uggle ja Noice. Tunnetuin studiossa äänittäneistä artisteista oli lopulta Carola, joka levytti siellä vuoden 1983 Melodifestivalenin voittaneen kappaleen ”Främling”. Vuotta myöhemmin Herreys teki saman ”Diggiloo Diggileyllä”, joka äänitettiin samassa studiossa.

Levy toimi lähtölaukauksena ja johti yhtyeen uudistumiseen tanssiorkesterina. Stig Snickars Orkester vakiinnutti asemansa entistä tukevammin Pohjanmaan tanssibändikentässä, ja maine kiiri myös muualle. Vastaanotto oli hyvä, ja saimme runsaasti uusia keikkoja eri puolilta ruotsinkielistä Suomea. Myöhemmin teimme myös keikkamatkan Ruotsiin ja osallistuimme muun muassa Lotta ja Anders Engbergin kanssa tanssigaalaan Uumajassa.

Vuonna 1991 ilmestyi toinen levy. *Levande dansmusik 2* jatkoi samaa linjaa ”aidon” musiikin puolesta, vaikka aloimmekin käyttää tietokonetta asioiden korjailemiseen. Uudenkin levyn äänitti Clas Holm, jolla oli nyt oma studio nimeltä Traccer Music Palosaareissa. Kannen kuva otettiin Vaasan Svenska Klubbenilla. Levyllä oli käännökseni kappaleesta ”Tequila Sunrise”, ruotsiksi ”En ny morgon”. Tästä levystä sain myös korvausta rojaliosuuksina, samoin *Levande Dansmusik 1* -levyn kappaleesta ”Hey, Good Looking/När jag ser dig”. Hain kappaleisiin käännösoikeudet, joka toi 10–12 prosentin rojalit. Käännösoikeuksien yhteydessä voi hakea myös rojalteja eli osuutta myyntituloista. Luvan saaminen ei ole koskaan ollut itsestään selvää, saati sitten rojaltien, mutta itse onnistuin saamaan molemmat. Nykyisin kansainvälisten hittien tekijänoikeuskorvauksiin pääsee kiinni vain harvoin, ellei satu istumaan samassa pöydässä isojen toimijoiden kanssa.

Osa toisen levyn rahoituksesta tuli alusta lähtien PEK Musikista, joka osti osan painoksesta jo ennen kuin levyä oli ruvettu tekemään. Tämänkin levyn

Stig Snickars Orkester Nordic Sound Labissa.

Clas Holm (oik.) ja Lars Rosin miksauspyödyän ääressä.

miksasi Lars Rosin Palosaarella. Tällä kertaa levyllä oli kuusi orkesterin omaa kappaletta, suurin osa niistä minun käsialaani.

Omaan materiaaliin liittyi aina aprikointia ja epäilyä niin järjestäjien kuin bändin taholta, mutta Stig Snickars itse ei koskaan epäillyt. Hän halusi nimenomaan omia kappaleita, se oli hänestä oikea linja. Minulle se sopi täydellisesti, koska olin täysin valmis kirjoittamaan lisää. Stig ymmärsi, että pitkällä aikavälillä oma musiikki innostaisi sekä bändiä että yleisöä. Hän oli viisissäkymmenissä ja minä reilu parikymppinen, mutta hän antoi ”pojanviikarille” jatkuvasti tilaisuuksia.

Vuosien varrella olimme mukana monissa Yleisradion ohjelmissa, kuten ruotsinkielisessä yhteislauluohjelmassa Sjung och le ja myöhemmin MTV3:n Tulisuudelma-kilpailussa, joka lähetettiin suorana Vaasasta.

Kotirintamalla tapahtui noihin aikoihin paljon. Jo Stig Snickarsin solistina aloin ottaa yksityisiä laulutunteja. Esikoisemme Anton syntyi 22. toukokuuta 1992, ja seuraavana vuonna menimme Anetten kanssa Alavetelissä naimisiin, viiden avoliittovuoden jälkeen. Talouslama oli iskenyt täydellä voimalla

Skaran studionauhuri meni rikki, joten matkustimme Tukholmaan viimeistelemään työt Lasse Holmin studiossa.

*MTV3 lähetti Tulisuu-delma-musiikkikilpailun suorana Vaasasta.
Tanssiorkesteri Stig Snickars säesti Kaija Pohjolaa.*

ja rakennusala oli kriisissä, joten käytin tilaisuutta ja jäin kotiin yksivuotiaan Antonin kanssa. Aloin antaa kitaratunteja Arbiksessa ja muualla Vaasan seudulla, ja lisäksi soitin kitaraa ystäväni, äänittäjä Kjell Lolaxin tuotannoissa. Aloitettuani aikuisopinnot Pietarsaassa vuoden 1997 tietämällä aloin myös opettaa Lappfjärdin kansanopistossa ja työskentelin laulunopettajana Pietarsaassa. Lappfjärdissä minulla oli lauluoppilaita yhtenä päivänä viikossa, ja vuonna 1998 käynnistimme koulutusprojektin tanssiyhäteille. Lisäksi johdin kahta bändiä, jotka soittivat vähän rajumpaa rokkia. Sitä kautta tutustuin Juha Luomaan, joka alkoi myöhemmin tehdä minulle nuotinnuksia perustettuani oman kustantamoni Meir Musicin. Vuonna 1993 muutimme Anetten kanssa Mustasaaren Sepänkylään, mistä olimme löytäneet Toritieltä neljän huoneen rivitaloasunnon.

Samana vuonna Stig Snickars Orkester sai kutsun Yhdysvaltoihin esiintymään siirtolaisille ja heidän jälkeläisilleen Bostonin ja New Yorkin seudulla. Kutsun esitti haitaristi Nils Lundin, joka tunsi Stig Snickarsin ja asui itse ”over

there”. Totta kai suostuimme, ja soitimme kahden viikon kiertueella eri puolilla Bostonin seudulla. New Jersey juhannusjuhlassa olivat edustettuina kaikki Pohjoismaat, me edustimme Suomea.

Ennen paluulentoa viivymme vielä kaksi päivää New Yorkissa. ”Hälsa dem därhemma” -kappaleen laulaminen isänmaallisen ja nostalgisen yleisön edessä oli kieltämättä koskettava ja tunteikas hetki.

Ennen matkaa olimme nauhoittaneet kasetin nimeltä *Minnenas låtar – USA Turné Special*, jota myimme kiertueella. Se oli tapahtumarikas vuosi. Se alkoi osallistumisella syöpäsäätiön hyväntekeväisyysgalaan, joka esitettiin paikallisella PTV-kanavalla. Myöhemmin samana vuonna koko orkesteri matkusti Tunisiaan, jossa soitimme pienimuotoisia keikkoja hotellivieraille.

Orkesterin alkuperäisessä sarjassa julkaistiin kaikkiaan kolme levyä. Vaikka tekniikka kehittyi kaiken aikaa ja valtasi yhä enemmän alaa, pidimme silti kiinni autenttisuudesta. Stig Snickars Orkesterin kolmas levy sisälsi 12 omaa

Vuonna 1993 harmonikkataiteilija Nils Lundin kutsui Stig Snickars Orkesterin Yhdysvaltoihin, missä soitimme pohjoismaisille siirtolaisille Bostonissa ja New Jerseyssä.